

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 6Tos/132/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2320010582
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Žovinec
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2320010582.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Žovince a sudcov Mgr. Pavla Macháča a JUDr. Rastislava Kresla, v trestnej veci odsúdeného B. S., nar. XX. A. XXXX v K., trvalé bydlisko E. č. XXX, t. č. vo výkone trestu v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou, pre zločin znásilnenia v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 k § 199 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zák., v konaní o návrhu odsúdeného na povolenie obnovy konania, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Galanta z 29. júla 2020, č. k. 1Nt/10/2020-21, na neverejnom zasadnutí konanom 4. februára 2021 v Trnave, takto

rozhodol:

Podľa § 193 odsek 1 písmeno c) Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného B. S. z a m i e t a .

odôvodnenie:

Okresný súd Galanta uznesením z 29. júla 2020, č. k. 1Nt/10/2020-21, podľa § 399 ods. 2 Tr. por. návrh odsúdeného B. S. (ďalej len odsúdený) na povolenie obnovy konania vedeného na Krajskom súde v Trnave pod sp. zn. 3To/95/2019 zamietol, nakoľko nezistil podmienky obnovy konania uvedené v § 394 Tr. por.

V odôvodnení napadnutého uznesenia okresný súd uviedol, že odsúdený podal návrh na povolenie obnovy konania vo veci vedenej na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 27T/7/2018, v ktorom odsúdený ako dôvod obnovy konania uviedol fakt, že jeho vina v súdnom konaní nebola preukázaná bez dôvodných pochybností, ako to vyplýva zo zásady „in dubio pro reo“, ktorú konajúce sudy nerešpektovali. Poukázal na to, že poškodená bola dňa 18. januára 2018 pod silným vplyvom alkoholu, že bola pomočená a on ju iba umyl. Táto v uvedenom čase nevníkala realitu. Poškodenú nikdy nez násilnil a ani sa o to nepokúsil. Je pravdou, že v dňoch 17. januára 2018 až 18. januára 2018 poškodenú 3 krát zbil, pretože táto robila sebe, ako aj rodine hanbu. S poškodenou mal v rozhodnom období sex P. I., ktorý sa k tomu aj priznal. Až následne sa odsúdený dopyčul, že poškodená sa I. mala priznať, že si celé obvinenie proti nemu mala vymyslieť z dôvodu pomsty, pretože ju zbil a zároveň sa chcela vrátiť naspäť k svojmu partnerovi L. A.. Na preukázanie svojich tvrdení odsúdený navrhol vypočuť poškodenú S. J., svedkov P. I., K. J., A. U. a L. A.. Taktiež navrhol vykonať konfrontáciu medzi poškodenou S. J. a svedkom P. I.. Svedkyne K. J. a A. U. žiadal vypočuť k tomu, že koľkokrát museli umývať oni poškodenú, keď bola opitá.

Okresný súd skonštatoval, že svedkovia S. J., L. A. a P. I., ktorých navrhol opätovne vypočuť odsúdený, vypovedali aj v pôvodnom trestnom konaní. Okresný súd následne dospel k záveru, že ich duplicitným vypočutím by neboli zistené také nové skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zákonné dôvody na rozhodnutie o povolení obnovy konania v prospech odsúdeného. Zároveň okresný súd skonštatoval, že ani vypočutím svedkov K. J. a A. U., ako aj vykonaním konfrontácie medzi poškodenou S. J. a svedkom P. I. by neboli zistené žiadne nové okolnosti, ktoré by viedli k zmene už zisteného skutkového stavu veci. Tu okresný súd poukázal na to, že svedkyne K. J. a A. U., ktoré doposiaľ neboli vypočuté v súdnom konaní neboli priamymi svedkami protiprávneho konania odsúdeného, mali potvrdiť iba to, že aj oni umývali poškodenú, keď bola pod vplyvom alkoholu. Z vyššie uvedených dôvodov okresný súd nerealizoval výsluch týchto svedkov, ktorých navrhol vypočuť odsúdený.

Ihneď po vyhlásení uznesenia na verejnom zasadnutí zahlásil voči nemu odsúdený do zápisnice sťažnosť. Prokurátorka sa vzdala práva na podanie sťažnosti.

Odsúdený sťažnosť odôvodnil osobitným písomným podaním prostredníctvom svojho obhajcu Mgr. Petra Magdalíka.

V sťažnosti namietal, že v písomnom podaní z 13. júla 2020 navrhoval vykonať výsluch poškodenej S. J. a svedkov P. I., K. J., A. U., L. A. a vykonanie konfrontácie medzi poškodenou S. J. a sv. P. I.. Navrhol to za účelom riadneho objasnenia skutkového stavu, kedy výsluchom uvedených svedkov a poškodenej a ich vzájomnou konfrontáciou by bola objasnená tá skutočnosť, že sa znásilnenia poškodenej nedopustil a ani sa o to nepokúsil. Poškodenú len umyl, lebo bola v dôsledku silnej intoxikácie alkoholom pomočená. Poškodená si celý incident v dôsledku intoxikácie alkoholom riadne nepamätá, resp. jej vnímanie bolo skreslené a mohla si celú situáciu zle vysvetliť z pohľadu priebehu incidentu, príp. z pohľadu zúčastnených osôb. Motiváciou poškodenej obviniť ho mohla byť jej pomsta voči nemu za to, že ju v danom období zbil, pretože v dedine ponúkala svoje telo výmenou za alkohol, teda robila rodine hanbu, príp. to bol jej pokus o to, aby sa mohla vrátiť k svojmu druhovi A.. Uvedené opakované a nadmerné užívanie alkoholu zo strany poškodenej by vo výsluchu potvrdili aj svedkovia V. J., U. a A., pričom U. (sestra poškodenej) a V. J. (dcéra poškodenej) by mohli potvrdiť aj to, že poškodenú bolo potrebné umývať aj v minulosti v dôsledku toho, že sa pod vplyvom alkoholu viackrát pomočila. V danom prípade poškodená nadmerne užívala alkohol už od 2. decembra 2017 (oslava jej 40-tych narodenín), pričom za ním prišla až 27. decembra 2017 potom, čo ju jej druh A. vyhodil z domu (pre nadmerné pitie alkoholu), pričom následne pokračovala v nadmernej konzumácii alkoholu až do dňa, keď bol on zadržaný, t. j. do 18. januára 2018. S poškodenou nikdy nemal sex, nikdy ju neznásilnil, ani sa o to nikdy nepokúsil, pričom uvedené môžu potvrdiť aj navrhnuté svedkyne V. J. a U. (dcéra a sestra poškodenej), a to aj z pohľadu nepriamych svedkýň, ktoré majú len sprostredkované informácie od poškodenej a iných osôb, pričom tieto svedkyne môžu súdu objasniť aj motiváciu poškodenej vypovedať tak, ako vypovedala (v smere môjho obvinenia za stíhaný skutok).

Podľa názoru odsúdeného uvedené dôkazy samostatne ako aj spolu s dôkazmi vykonanými v pôvodnom konaní zakladajú dôvod na povolenie obnovy konania podľa § 394 ods. 1 Tr. por., a to najmä v smere iného rozhodnutia o vine. S týmito navrhnutými dôkazmi sa okresný súd riadne nevysporiadal a v napadnutom uznesení dostatočne nevysvetlil, prečo nevykonal navrhované dôkazy. Okresný súd obsah týchto (nových) dôkazov a skutočností nepozná a nepoznal ich ani pri rozhodovaní v pôvodnom konaní. Ďalej poukázal na § 1 a § 2 ods. 10 Tr. por. a taktiež namietal nedostatočné odôvodnenie uznesenia, z ktorého nebolo dostatočne zrejmé, ako sa okresný súd vyrovnal s jeho obhajobou a prečo nevyhovel návrhom na vykonanie ďalších dôkazov.

V konečnom návrhu preto žiadal, aby krajský súd v zmysle § 194 ods. 1 písm. a) Tr. por. zrušil napadnuté uznesenie a sám vo veci rozhodol tak, že podľa § 400 ods. 1 Tr. por. povolí obnovu konania v prospech obvineného a zruší napadnutý rozsudok Krajského súdu v Trnave z 27. júna 2019, č. k. 3To/95/2019-419 ako aj rozsudok Okresného súdu Galanta z 1. apríla 2019, č. k. 27T/7/2018-384, vo výroku o vine, ako aj vo výroku o treste a vo výrokoch o ochranných opatreniach napádaného rozsudku. Alternatívne žiadal, aby krajský súd v zmysle ust. § 194 ods. 1 písm. b) Tr. por. uložil okresnému súdu, aby vo veci znovu konal a rozhodol. Zároveň navrhol, aby krajský súd v zmysle § 398 ods. 3 Tr. por. prerušil výkon trestu odňatia slobody, ktorý vykonáva a aby po povolení obnovy konania v zmysle § 403 Tr. por. rozhodol tak, že ho do väzby neberie.

Podanú sťažnosť odsúdený odôvodnil aj vlastnoručným podaním doručeným okresnému súdu 25. augusta 2020, v ktorom namietal, že okresný súd neprijal jeho písomné požiadavky pre obnovu konania. Nové dôkazy smerovali na vierohodnosť lekárskej správy. Preto apeloval na vypočutie svedkov, priamych zúčastnených. Má za to, že boli porušené jeho základné ľudské práva.

Prokurátor sa k písomným dôvodom sťažnosti odsúdeného nevyjadril.

Okresný súd predložil spisový materiál Krajskému súdu v Trnave na rozhodnutie 24. septembra 2020.

Podľa § 192 ods. 1 Tr. por. pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán

- a) správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a
- b) konanie predchádzajúce týmto výrokmi napadnutého uznesenia.

Podľa § 193 ods. 1 Tr. por. nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak

- a) nie je prípustná,
- b) bola podaná oneskorene, neoprávnenou osobou, osobou, ktorá sa jej výslovne vzdala alebo ktorá znovu podala sťažnosť, ktorú už predtým výslovne vzala späť, alebo
- c) nie je dôvodná.

Krajský súd ako nadriadený orgán, na základe riadne a včas podanej sťažnosti na to oprávnenou osobou, podľa § 192 ods. 1 písm. a), písm. b) Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému podal odsúdený sťažnosť, ako aj konanie tomuto výroku predchádzajúce a dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Pokiaľ ide o konanie predchádzajúce napadnutému výroku, krajský súd nezistil v postupe okresného súdu žiadne pochybenia. O návrhu odsúdeného bolo rozhodnuté v primeranej lehote na verejnom zasadnutí, po predchádzajúcom výsluchu odsúdeného, za prítomnosti jeho obhajcu, pri dodržaní lehôt na prípravu verejného zasadnutia. Okresný súd taktiež postupom v súlade s Trestným poriadkom vykonal všetky potrebné dôkazy pre objektívne a zákonné rozhodnutie. Vyhlásené rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote vypracoval a doručil stranám trestného konania do vlastných rúk.

Podľa § 394 ods. 1 Tr. por., obnova konania, ktoré sa skončilo právoplatným rozsudkom alebo právoplatným trestným rozkazom, sa povolí, ak vyjdú najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo vzhľadom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo uložený druh trestu by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu, alebo vzhľadom na ktoré upustenie od potrestania alebo upustenie od uloženia súhrnného trestu by bolo v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo by bolo v zrejmom rozpore s účelom trestu.

Podľa § 399 ods. 2 Tr. por. súd návrh na povolenie obnovy konania zamietne, ak nezistí podmienky obnovy konania podľa § 394 Tr. por.

K obnove konania je potrebné uviesť, že ide o mimoriadny opravný prostriedok, účelom ktorého je odstrániť nedostatky v skutkových zisteniach právoplatných rozhodnutí, pokiaľ dodatočne vyšli najavo nové skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli rozhodujúcemu orgánu skôr známe, a teda v právoplatnom rozsudku sa ani nemohli brať do úvahy. Súčasne ale tieto nové skutočnosti musia byť tak závažné, že odôvodňujú zásah do stability a nezmeniteľnosti právoplatného odsudzujúceho rozsudku.

Skutočnosťou predtým neznámou sa rozumie taká skutočnosť, ktorá nebola predmetom dokazovania v pôvodnom konaní. Ide o objektívne existujúci jav, ktorý nie je v tej istej veci dôkazom, ale ktorý môže mať vplyv na zistenie skutkového stavu veci v zmysle § 2 ods. 10 Trestného poriadku, alebo rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva konštatujúce porušenie základných ľudských práv alebo slobôd obvineného bez možnosti nápravy jeho negatívnych dôsledkov (§ 394 ods. 4 Trestného poriadku). Nové skutočnosti v konaní o povolení obnovy konania treba zvyčajne preukázať novými dôkazmi.

Novým dôkazom je dôkaz, ktorý nebol zahrnutý do pôvodného konania, t. j. nebol v konaní vôbec uplatnený alebo vykonaný, prípadne ak takýto dôkaz bol síce v pôvodnom konaní vykonaný, avšak po právoplatnosti rozhodnutia nadobudol nový obsah (R 72/1980).

Po zistení, že o takéto skutočnosti alebo dôkazy ide, prichádza do úvahy hodnotenie súdu v tom smere, či by tieto mohli samy o sebe alebo v spojení so skutočnosťami alebo dôkazmi skôr známymi viesť k inému procesnému výsledku, ako je pôvodný právoplatný rozsudok (druhá etapa). Až v prípade, že sú kumulatívne splnené obe uvedené podmienky, súd môže povoliť obnovu konania v zmysle citovaného ustanovenia, v opačnom prípade návrh na obnovu konania zamietne pre nesplnenie zákonných predpokladov.

Zároveň platí, že v konaní o návrhu na povolenie obnovy konania nemožno preskúmavať vecnú správnosť rozsudku vydaného v základnom konaní. Toto konanie sa obmedzuje predovšetkým na riešenie otázky, či návrh na povolenie obnovy konania obsahuje skutočnosti alebo dôkazy, ktoré sú pre súd nové, skôr neznáme. Dôvodom obnovy konania podľa § 394 odsek 1 Trestného poriadku teda nemôže byť každá nová skutočnosť alebo nový dôkaz, o ktorých sa súd dozvie, ale len tie kvalifikované, teda také, ktoré sú spôsobilé ovplyvniť rozhodnutie o vine a treste, pričom toto posúdenie je výlučne úlohou rozhodujúceho súdu. Samotné tvrdenie osoby, ktorá podala návrh na povolenie obnovy konania, nie je pre takéto zásadné rozhodnutie postačujúce a súd ani nie je povinný vydať rozhodnutie v súlade s jej právnymi názormi (I. ÚS 50/04) alebo hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04).

Možno tak uzavrieť, že účelom obnovy konania ako mimoriadneho opravného prostriedku, pre ktorý zákon taxatívne (t. j. konečným výpočtom) stanovuje dôvody charakteristické svojou rigoróznosťou kvôli ich možnému zásahu do stability a nezmeniteľnosti právoplatného rozhodnutia, je odstrániť nedostatky skutkového charakteru spočívajúce najmä v neúplnosti zhromaždených skutočností a dôkazov, na ktorých je právoplatné rozhodnutie postavené.

Vyššie popísaný stav v predmetnej veci nenastal.

Po preskúmaní spisového materiálu a sťažnosti odsúdeného dospel aj krajský súd k záveru, že zákonné podmienky podľa § 394 Tr. por. na povolenie obnovy konania v trestnej veci odsúdeného vedenej na

Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 27T/7/2018 neboli splnené. Správne preto postupoval okresný súd, keď návrh odsúdeného na povolenie obnovy konania zamietol. Ani podľa názoru krajského súdu odsúdený v návrhu neuviedol žiadne nové skutočnosti, ani dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo vzhľadom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatela, alebo uložený druh trestu by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu.

V napadnutom uznesení sa okresný súd dôsledne vysporiadal so skutočnosťami, ktoré podľa názoru odsúdeného mali byť dôvodom pre povolenie obnovy konania a svoje rozhodnutie aj v súlade s ust. § 176 ods. 2 Tr. por. odôvodnil. Krajský súd si argumenty okresného súdu osvojuje a v podrobnostiach na ne poukazuje bez potreby ich opakovať.

V dvojinstančnom súdnom konaní ako je toto totiž platí, že rozhodnutia okresného a krajského súdu tvoria jednotu, preto je nadbytočné, aby krajský súd opakovane vo svojom rozhodnutí správne skutkové a právne závery okresného súdu.

Pokiaľ ide o sťažnostné námietky odsúdeného, tieto vyhodnotil krajský súd ako nedôvodné.

Odsúdený v sťažnosti namietal, že okresný súd nedostatočne odôvodnil, prečo nevykonával ním navrhnuté dôkazy. Tu opak je pravdou, lebo v napadnutom uznesení okresný súd stručne a jasne uviedol, že výsluchy svedkýň K. J. a A. U. považoval za nadbytočné, nakoľko tieto osoby neboli pri skutku prítomné. Rovnako okresný súd nepovažoval za potrebné vypočuť poškodenú S. J. (ďalej len poškodená) a svedkov L. A. a P. I., keďže tieto osoby už boli v pôvodnom konaní vypočuté. Nakoniec sa okresný súd vyjadril aj k nadbytočnosti konfrontácie medzi poškodenou a svedkom P. I..

K uvedenému je potrebné doplniť, že vina odsúdeného bola v pôvodnom konaní ustálená primárne na základe usvedčujúcej výpovede poškodenej a rovnako usvedčujúcej výpovede samotného odsúdeného z prípravného konania (ako obvineného), v ktorej popísal skutkový dej v podstate zhodne ako poškodená. Sekundárne potom radom ostatných dôkazov, na ktoré okresný súd v odôvodnení odsudzujúceho rozsudku poukázal. So zákonnosťou usvedčujúcej výpovede odsúdeného z prípravného konania, ktorú odsúdený namietal, sa konajúce súdy vyrovnali zákonu zodpovedajúcim spôsobom už v pôvodnom konaní. Rovnakým spôsobom sa vyrovnali aj s kľúčovou otázkou dôveryhodnosti výpovede poškodenej, ktorú odsúdený v sťažnosti taktiež namietal, keď okresný súd v tomto smere poukázal mimo iné aj na závery znaleckého posudku znalkyne Mgr. Jolany Múdrej.

Pokiaľ ide o tvrdenie odsúdeného, že K. J. a A. U. v minulosti poškodenú umývali na intímnych miestach, keď sa v stave opitosti pomohli, ak by aj bolo pravdivé, by podľa názoru krajského súdu nebolo spôsobilé vyvrátiť ustálené skutkové zistenia, ku ktorým dospeli konajúce súdy v pôvodnom konaní. Pokiaľ ide o tvrdenie odsúdeného, že poškodená mala v rozhodnom období pohlavný styk s P. I., nejde o novú skutočnosť, súdom skôr neznámu. Okresný súd sa s touto otázkou v pôvodnom konaní opäť náležite vyrovnal. Navyše v tomto smere boli tvrdenia poškodenej a svedka P. I. v pôvodnom konaní protichodné, preto nič nebránilo obhajobe navrhnúť už vtedy konfrontáciu medzi poškodenou a svedkom za účelom odstránenia rozporov, čo však nenavrhol.

Podľa názoru krajského súdu tak skutočnosti, ktoré mali byť vykonanými dôkazmi preukázané, by samy o sebe ale ani v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi, nemohli odôvodniť iné rozhodnutie o vine.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného senát krajského súdu postupom podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sťažnosť odsúdeného na neverejnom zasadnutí ako nedôvodnú zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.